

SOUPER... ZONDER BESTEK

Blijspel in één bedrijf

door

JOOP SPIT

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SOUPER... ZONDER BESTEK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOOP SPIT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

ALICE - dienstbode

DODO - jeugdige actrice

TILLY VAN LEEUWEN - actrice

FRITS - jong acteur

ROB VAN LEEUWEN - acteur, echtgenoot van Tilly

EEN ONBEKENDE

TONEELBESCHRIJVING:

De zit- eetkamer ten huize van de heer en mevrouw van Leeuwen.

RECHTS

Eerste plan: deur naar de gang.

Tweede plan: wandtelefoon, waarnaast een weekkalender. Boven de telefoon hangt een verkleurde lauwerkrans.

Derde plan: dressoir. Daarboven een schilderij. Op het dressoir staat een schemerlamp.

FOND

Rechter en middenfond wordt ingenomen door een groot breed raam, waarvoor (*gesloten*) overgordijnen. Onder het raam radiatoren van de centrale verwarming.

Linkerfond: boekenkast zonder deuren, waarin kleurige bandjes.

LINKS

Derde plan: radiotoestel op een tafeltje of kastje. Daar boven hangt een elektrische klok.

Tweede plan: een barmeubel, waarin enkele flessen, karaffen en glaasjes.

Eerste plan: schilderij.

VOORGROND

Links: een tweepersoonsbank en twee fauteuils, geschaard om een laag tafeltje, waarover een Perzisch kleedje. Verder een paar tijdschriften en een asbakje.

ACHTERGROND

Nabij het raam een eettafel, waaromheen vijf stoelen. De tafel is gedekt voor een souper van vijf personen. In de tafel een lade.

VERLICHTING

Behalve de reeds genoemde schemerlamp, een hangende kroon midden boven de eettafel. Alle lichten zijn ontstoken.

VLOERBEDEKKING

Een fraai, zo mogelijk Perzisch, kleed.

TIJD

Heden, des nachts om twaalf uur.

OPMERKING

Rechts en links gezien van de zaal uit.

EERSTE TONEEL

ALICE

(Alice, het dienstmeisje, thans gekleed in een aardig toiletje, - waarover zij een schortje draagt- is bezig de laatste hand te leggen aan het dekken van de souper tafel. De radio laat juist het slot van een mars horen. Dan wordt door de radio op de gebruikelijke manier middernacht aangekondigd en volgen er twaalf slagen van de klok. Dan schakelt Alice het toestel uit. Zij blijft enige ogenblikken met een glimlach op het gelaat in bedachten staan. Daarna grijpt zij plotseling een kurketrekker van de tafel, richt deze als een revolver)

ALICE *(theatraal en als sprekend tot een ander)*: Binnen enkele ogenblikken zal je grote ouderwetse klok... dat familiestuk, waarop je zo belachelijk trots bent... zijn twaalf metalen slagen laten horen... Het einde van deze dag... Het einde van jouw leven. *(ze siddert even)* Tel de slagen! Tel ze nauwkeurig. De nagalm van de laatste slag zal samensmelten met de knal van mijn schot... Kijk naar de grond daar vlak voor je voeten, heer Bollewerf. *(ze huivert weer en er is enige trilling in haar stem)* Daar op die plaats zal je neerzigen als krachteloos vod en daar zullen ze je morgen vinden... Stijf... koud... bewegingloos..... DOOD! *(dan schrikt zij even, maar er breekt een glimlach door en op geheel andere toon)* Ah, daar zijn ze. *(kurketrekker weer op tafel en snel af door de deur, die zij open laat staan)*

TWEEDE TONEEL

DODO - TILLY - ALICE

(enkele tellen later: onduidelijke stemmen)

TILLY *(nog onzichtbaar)*: Doe de voordeur maar niet dicht Alice. Meneer zet even zijn auto in de garage... Ga binnen Dodo.

DODO *(gevolgd door Tilly en Alice op. Dodo is een jonge en knappe toneelspeelster. Tilly zou een jaar of 40 kunnen zijn. Beiden dragen bloemen en beiden zijn smaakvol gekleed)* Wat is 't hier verrukkelijk warm, zeg. *(zij trekt de mantel uit en geeft deze met de bloemen aan Alice)*

ALICE *(intussen)*: Heel hartelijk gefeliciteerd met reuze succes van vanavond mevrouw. En U ook juffrouw Dodo... En wat. 'n prachtige bloemen hebt U allebei gekregen.

DODO: Heb jij de voorstelling dan gezien, Alice?

ALICE: Natuurlijk juffrouw. Ik krijg van meneer altijd 'n vrijkaartje voor de première. Dat mist nooit. Maar die bloemen had ik nog niet gezien. Want, ziet U... als 't uit is, dan hol ik altijd weg om de bus te halen. Ik ben dan nog vroeg genoeg thuis om hier voor de boel te zorgen. Meneer en mevrouw moeten dan toch nog eerst afschminken, dus...

DODO: En heb ja genoten?

ALICE (*uit de grond van haar hart*): Nóú!! U zal 't misschien niet willen geloven, juffrouw, maar toen U zo verschrikkelijk in angst zat, toen bonkte mij 't hart in de keel. En toen...

TILLY (*die intussen ook haar mantel heeft uitgetrokken; invallend*): Je kunt één couvert wegnemen, Alice. Meneer Zaalhof komt niet souperen.

ALICE: Oh...oh... Goed mevrouw. Dus alleen juffrouw Dodo en meneer Frits Willemans. Die heeft anders ook even fijn gespeeld. Ik heb gewoon in de leuning van m'n stoel zitten knijpen, toen hij...

TILLY (*invallend*): Och Alice, wil je misschien eerst even de bloemen verzorgen?

ALICE: Oh... eh... natuurlijk mevrouw. (*met mantels en bloemen naar deur gaand*) 't Zou toch zeker razend jammer zijn, als ze dadelijk al verlepten. (*af*)

DERDE TONEEL DODO - TILLY

DODO (*vrolijk*): Nou zeg, de eerste goede kritiek hebben we al te pakken.

TILLY (*terwijl zij glazen te voorschijn haalt, idem*): Ja, dat zal je, misschien vreemd vinden Dodo, maar Rob en ik hechten altijd bijzonder veel waarde aan het oordeel van Alice. Dat kind heeft er beslist een goede kijk op. Als zij enthousiast is, zijn de recensie het meestal ook. (*zij begint vier glaasjes in te schenken*)

DODO: Leuk is dat, hé. Maar het was ook 'n enig stuk. Echt weer eens héél iets anders.

TILLY: Dat vindt Rob ook.

DODO: Zeg, wat had jij toch met Guus in de pauze?

TILLY: Oh, praat me daar niet meer van. Die kan soms van die gemene en stekelige opmerkingen maken. En dat deed hij vanavond ook weer. Nu en dat heb ik nu eens niet op me laten zitten. Ik kreeg hooglopende ruzie met hem en toen heb ik 'm

meteen gezegd, dat ik hem vanavond niet aan onze souper tafel wilde zien.

DODO: Sjonge.

TILLY (*haar presenterend*): Alsjeblieft meisje. Ik heb je ongevraagd maar weer je gewone recept ingeschonken.

DODO (*glaasje afnemend*): Heerlijk zeg. Merci. Nou, die ruzie is morgen wel weer vergeten, hoor.

VIERDE TONEEL VORIGEN - FRITS - ROB

(*Frits en Rob op. Frits is een jong acteur. Rob is even ouder, Aan Tilly. Frits draagt twee bloemenmanden, die hij een plaats geeft*)

ROB: Nogmaals hulde Dodo. En van harte hoor. Vier open doekjes maar liefst.

DODO (*lachend*): Leg maar bij de bloemen. Maar... eh... laten we afspreken, dat jullie Ook allemaal knalgoed waren vanavond.

ROB: Ja, 't is een reuze succes geworden. Ah, de borrels staan al klaar. Pak er eentje, Frits.

FRITS (*vrolijk*): Je hebt toch maar 'n voorbeeldige vrouw zeg.

ROB (*zijn glas opnemend*): Maar toch drink ik nu niet op haar, maar op de denderende voorstelling van vanavond. Santé!

FRITS: Gezondheid lui. (*zij drinken; terwijl hij gaat zitten*) Ja typisch eigenlijk hè. Dat zoiets nu zo geweldig inslaat. Per slot van rekening deden we in dit stuk allemaal heel anders, dan wij wellicht in de werkelijkheid zouden hebben gereageerd.

ROB: Maar daarin schuilt natuurlijk de kracht.

TILLY: En als je 't goed beschouwt, is het feitelijk nog niet eens zo gek. Ik ben er tenminste van overtuigt, dat je eenvoudig wèg bent, wanneer je je tegenover 'n boef, die je met 'n revolver naar 't leven staat, angstig toont.

ROB: Allicht. En als je de flinke vent uithangt, dan ben je óók weg. Nee, zoals wij in dit stuk op de bedreiging ingingen, dat is volgens mij, de enige goede methode. Zet zo'n vent voor schut. Maak grapjes. Drijf de spot met hem em hij komt beslist in de war. Hij raakt zijn zelfverzekerdheid beslist kwijt en dan is het pleit meteen gewonnen.

DODO: Ja, daar zit wel wat in. Mijn rol bracht nu eenmaal mee, dat ik als de dood voor die kerel moest zijn. En daardoor had hij ook dadelijk overwicht op me.

FRITS: Inderdaad, inderdaad, Psychologisch zit dit stuk dan ook

uitstekend in elkaar. Neem nu bijvoorbeeld die scène in het tweede bedrijf. Bij die klok bedoel ik. Als tegen Rob gezegd wordt: "De nagalm van de laatste slag..."

VIJFDE TONEEL VORIGEN - ALICE

ALICE (*is inmiddels opgekomen. Zij heeft de bloemen in vazen gezet en valt nu onmiddellijk in*): ..."Zal samensmelten met de knal van mijn schot. Kijk naar de grondvlak voor je voeten, heer Bollenwerf..."

DODO (*invallend*): Nee maar zeg... Jij kent 't stuk uit je hoofd, lijkt 't wel.

ALICE (*terwijl ze de vazen nu neerzet*): Sommige gedeelten, juffrouw. Dat komt door de repetities hier thuis. O meneer, wat was dat. geweldig, als U daar zo droog bovenop zegt: "Moord geeft altijd zo'n vuile boel. Zouden we eerst niet dat Perzische kleedje 'n beetje oprollen?" (*allen lachen*)

FRITS: Heel goed Alice. Heel goed.

ALICE: En als mevrouw dan eventjes later opkomt - als dienstbode. Dan kijkt ze eerst die boef vreselijk uit de hoogte aan. (*imiteert dat*) En dan komt 't er zo enig uit: "Zeg kaffer, veeg in 't vervolg je voeten 'n beetje beter." Die kerel wist gewoon niet meer hoe die 't had.

ROB (*terwijl hij Frits en zichzelf nog eens inschenkt*): Ja, dat zat wel goed, hè.

ALICE: Nou! Maar ik was toch blij, toen meneer Frits opkwam en 'm die peper in z'n ogen gooide. Door al die gekheid was die vent daar helemaal niet meer op verdacht.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto